

TÉMATY SEMINÁŘŮ

- 7. 10. Úvodní seminář, základní pojmy ve státovědě, definice státu**
- Václav Pavlíček a kol.: *Ústavní právo a státověda. I. díl. Obecná státověda, Praha, 1998* (dále jen „učebnice“), kapitola III.
[G. Sorensen: *Stát a mezinárodní vztahy, Portál 2005, str. 65–109 (kap. 4–6)*]
- 14. 10. Modely vládnutí v historii**
- Aristoteles: *Athénská ústava, Praha, Arista a Baset, 2004, 42.–69. kapitola na str. 56–79*
- Montesquieu: *O duchu zákonů. Plzeň, Aleš Čeněk, 2003, str. 189–202*
Otázky k zamyšlení: V čem se popisované blíží dnešní realitě a v čem nikoliv? Bylo by vhodné se něčím inspirovat?
- 21. 10. Demokratické základy státu**
- učebnice, kapitola IV. a VII.
- Robert Dahl: *O demokracii, Praha, 2001, str. 37–59*
- Fareed Zakaria: *Neliberální demokracie na vzestupu, Střední Evropa č. 81/1998, str. 20–35*
- Jean Jacques Rousseau: *O společenské smlouvě neboli o zásadách státního práva, Plzeň, Aleš Čeněk 2002, str. 12–30*
- Hamilton, Madison, Jay: *Listy federalistů, Olomouc, 1994, list. č. 10*
Otázky k zamyšlení: Jaké jsou výhody a rizika přímé demokracie? Lze rizika omezit vhodným nastavením?
- 28. 10. Státní svátek – výuka odpadá**
Otázka k zamyšlení: Česká republika si – na rozdíl od Slovenska – připomíná 28. říjen jako Den vzniku samostatného československého státu. Navazujeme na někdejší ČSR i jinak než tímto symbolickým způsobem?
- 4. 11. Teorie ústavy a konstitucionalismus**
- učebnice, kapitola VI.
- Vladimír Klokočka: *Ústavní systémy evropských států, Praha, 2006, str. 26–68 a 96–115.*
- Marek Antoš: *Slavný případ Marbury vs. Madison aktuální i po dvou stoletích, Jurisprudence, č. 1/2010, str. 38–42.*
[R. Suchánek, V. Jirásková et al., *Ústava České republiky v praxi, 15 let platnosti základního zákona, Leges 2009, str. 11–27.*
P. Mlsna: *Filozofické a ideové zdroje Ústavy ČR. In: P. Mlsna et al., Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy, Leges 2010, str. 15–44.*]
Otázky k zamyšlení: Co by měla obsahovat dobrá ústava a jak ji lze chránit?
- 11. 11. Vývoj právní úpravy lidských práv a svobod; občanství**
- Pavel Holländer: *Základy všeobecné státovědy, Plzeň, 2012 (3. vydání!), str. 153–199.*
- Anna Šabatová: *Ombudsman a lidská práva, Brno, 2008, str. 19–38 a 57–65.*
Otázka k zamyšlení: Případ bude zadán na předchozím semináři.
- 18. 11. Struktura moci I.: Dělbba moci a formy vlády**
- učebnice kapitola V., X., XI., XII.
- Giovanni Sartori: *Srovnávací ústavní inženýrství, Praha, 2001, str. 91–146*
[V. Jirásková: „Ústavní vzory“ – jejich přijetí a legitimita. In: P. Mlsna et al., *Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy, Leges 2010, str. 174–189.*]

Ústavní postavení prezidenta republiky a způsob jeho volby, Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 4/2011, Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, str. 9–52 a 63–72 (statě autorů J. Kudrny, M. Antoše, J. Syllové, J. Reschové).]

Otázky k zamyšlení: Jaká forma vlády je optimální pro Českou republiku? Bylo by vhodné něco změnit?

25. 11. Struktura moci II.: Federalismus, decentralizace a mezinárodní integrace

- Hamilton, Madison, Jay: *Listy federalistů*, Olomouc, 1994, list. č. 14, 41–44 a 51

- Blahož, Balaš, Klíma: *Srovnávací ústavní právo*, Plzeň, 2007, str. 285–323.

[V. Pavlíček a kol., *Suverenita a evropská integrace*, Právnická fakulta UK 1999, str. 9–47.]

Otázka k zamyšlení: Představme si, že by se z Evropské unie stala federace. Jaké by bylo optimální nastavení (kompetence, struktura orgánů, ustavování, vztah k členům apod.)?

2. 12. Parlament, jeho struktura a funkce

- Aleš Gerloch a kol.: *Teorie a praxe tvorby práva*, Praha, 2008, str. 25–63.

- Andrew Heywood: *Politologie*, Praha, 2008, str. 390–408.

- Jindřiška Syllová a kol.: *Parlament ČR*, Praha, 2008, str. 16–49.

Otázky k zamyšlení: Má bikameralismus smysl i v unitárním státě? Pokud ano, jak by měl být nastavený?

9. 12. Volby a volební právo

- učebnice, kapitola VII., VIII., IX.

- nález Ústavního soudu ze dne 2. dubna 1997, sp. zn. Pl.ÚS 25/96, dostupný

z <http://nalus.usoud.cz/>

Otázka k zamyšlení: Jak by měl vypadat optimální volební systém pro Českou republiku?

16. 12. Soudní moc, soudnictví a soudce

- učebnice, kapitola XIII.

- Jan Kysela: *Hledání optimálního modelu správy soudnictví pro Českou republiku*. Praha, 2008, str. 38–53.

Otázky k zamyšlení: Systém soudnictví v demokratickém právním státě musí být demokratické, ale i odpovědné, a také odborné, ale i demokratické. Jakým způsobem lze tyto principy, které jsou do určité míry ve vzájemném konfliktu, vyvážit? Liší se nějak evropský a americký přístup?

Poznámka k literatuře

Výše uvedenou literaturu je třeba nastudovat na daný seminář. Kompletní seznam povinné a doporučené literatury ke zkoušce z předmětu Státověda je zveřejněn v dokumentech Katedry ústavního práva.

Hodnocení seminářů

Nejvýše 10 % studentů zapsaných na seminář může získat 2 bonusové body pro písemnou zkoušku ze státovědy. V písemné zkoušce lze celkem získat 18 bodů, přičemž známky jsou udělovány takto: 18–16 bodů = 1, 15–13 bodů = 2, 12–10 bodů = 3, 9 a méně bodů = 4, tj. neprospěl/a. Pokud student získá v písemné zkoušce alespoň 10 bodů (tj. prospěje), přičtou se uvedené 2 body k jeho výsledku. Bonusové body tedy nemohou rozhodnout o tom, zda student zkoušku složí, mohou ale zlepšit výslednou známku.

Hodnocení pro tento účel bude odrážet jednak kvalitu zpracování anotací literatury, jednak aktivní a poučenou účast na seminářích. Podrobnosti budou sděleny na úvodním semináři.